

BURZLIWOŚĆ (18) *sb f*

Teksty nie oznaczają ó; prawdopodobnie o jasne.

sg G burzliwości (2). ♦ A burzliwość (1). ♦ L burzliwości (3). ♦ pl N burzliwości (2). ♦ D burzliwościom (1). ♦ A burzliwości (5). ♦ L burzliwościach (4).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

Burzenie się, fale morskie, sztorm, burza; tempestas Vulg (18) : rozmaite wodne moźności podniosły fymne burzliwości fwoie RejPs 138v; RejAp 129v; Adaestuo – Iufzefię, zburzliwofczy wodney. Calep 21b.

Szeregi: »morze i burzliwość«: morze y wfłtyki burzliwości iego fą wpoślfseńftwie twoiem RejPs 94.

»burzliwość i wicher«: Pan w burzliwości y w wychrze [!], drogi ie^{go} [Dominus in tempestate et turbine viae eius]/ á mgły fą prochem z nog iego. Leop Nah 1/3.

Przen. Niebezpieczeństwo, zasadzka: niepokój, bunt, zamieszki; bezprawie; tribulatio Vulg (13) : my Zydwowie pifálichmy/ do was w vtrapieniu y burzliwości á náiaždźce [in tribulatione et impetu] ktore przypadály ná nas Leop 2.Mach 1/7; Pánie w thym niebeśpieczeńftwie á w tey burzliwości pływánia náłzego/ po tym mizernym morzu fwiátá tego RejPos 51v; SkarŻyw 86.

Wyrażenia: »burzliwość morza« (2): iż fie nie dáli od niego [Pana Boga] odbić áni odłthráfzyć żadnym wiatrom áni żadnym burzliwofciam thego morzá frogiego á oblędliwego fwiátá tego [...] ále [...] przebili fie póspołu z nim przez wfłtyki niebeśpieczeńftwá żywothow fwoich RejPos 263, 175.

»burzliwość świata tego, tego świata« (7): áby w nawiętłzych burzliwofciach y zámiełzkach fwiátá tego nigdy nie vftawála wiará náłzá. RejAp 73v, 71, 175; áby cie nie zálały á nie zátopiły ty márne burzliwości thego fwiátá RejPos 176, 158v, 177v; RejZwierc 176v.

Szeregi: »morze a burzliwość« (2): Morzem tho iuż wiemy iż pímo zowie ten [...] nędzny fwiát. A s tegoż to morzá/ á s teyże to burzliwości oto fłyfzimy iż powftála była beftia o fiedmi głowach RejAp 105v; RejPos 158v.

»wiatr ani burzliwość«: RejPos 263 cf »burzliwość morza«.

Synonim: nawalność.

Cf BURZA, BURZKA

ZZie